

Zhodnocení soutěže sladovnických ječmenů ročníku 1961

MILAN KOPECKÝ, ČSAZV, — Výzkumný ústav obilnářský, Kroměříž

663.421

V roce 1961 se zapojily do soutěže všechny kraje v ČSSR s 1292 pěstiteli a 47 273,69 hektary. Nejvyšší počet přihlášených byl v kraji Jihomoravském 335 s 11 818,16 hektary a Západoslovenském 312 se 17 337,78 hektary. S naprostým nepochopením se setkala soutěž v kraji Středoslovenském, kde bylo přihlášeno pouze 29 soutěžících s 983,85 hektary a Východočeském 33 soutěžících s 970,61 hektary. Přehled přihlášených pěstitelů v jednotlivých krajích je uveden v tabulce 1.

Tabulka 1

Přehled přihlášených pěstitelů v jednotlivých krajích

K r a j	Počet soutěžících	Přihlášená plocha ha
1. Středočeský — Praha	112	3 982,19
2. Jihočeský — České Budějovice	41	821,53
3. Západočeský — Plzeň	121	2 432,84
4. Severočeský — Ústí nad Labem	85	2 470,47
5. Východočeský — Hradec Králové	33	970,61
6. Jihomoravský — Brno	335	11 818,16
7. Severomoravský — Ostrava	145	4 651,49
8. Západoslovenský — Bratislava	312	17 337,78
9. Středoslovenský — Banská Bystrica	29	983,85
10. Východoslovenský — Košice	78	2 004,97
ČSSR celkem	1 291	47 273,69

Podle přihlášek zaujímaly v jednotlivých krajích největší plochu odrůdy uvedené v tabulce 2.

Tabulka 2

Zastoupení odrůd na největší soutěžní ploše v jednotlivých krajích

Kraj	Odrůda	Výměra ha	% z celkové přihlášené plochy v kraji
Středočeský	Slovenský dunajský trh	1 904,97	47,84
Jihočeský	Hanácký Kargyn	243,47	39,17
Západočeský	Valtický	773,89	31,81
Severočeský	Valtický	734,08	29,71
Východočeský	Valtický	367,22	37,83
Jihomoravský	Valtický	5 861,23	49,59
Severomoravský	Valtický	1 630,09	35,04
Západoslovenský	Slovenský 802	11 528,07	66,49
Středoslovenský	Slovenský dunajský trh	471,00	47,37
Východoslovenský	Slovenský dunajský trh	1 015,97	50,67

V celostátním měřítku zaujímal nejvyšší soutěžní výměru Slovenský dunajský trh 12 709,38 ha. Dále

následoval Slovenský 802 s 12 232,12 a Valtický s 12 131,29 ha. Ze zastoupení jednotlivých odrůd v soutěži se velmi výrazně projevuje vzestupná tendence ploch osávaných výkonnými odrůdami. Tak např. v roce 1958 se podílela odrůda Valtický a Slovenský dunajský trh na celkové odrůdové skladbě přihlášených ječmenů 26 %, v roce 1959 36 % a v roce 1961 byly v soutěži zastoupeny výkonné odrůdy (Valtický, Slovenský dunajský trh, Ekonom, Branišovický C, Výnosný) 59 %.

Příznivý průběh soutěže značně narušila nedostatečná organizace při zjišťování odběru vzorků po sklizni. Např. v kraji Severomoravském z celkového počtu přihlášených vzorků 274 bylo zasláno k rozborům pouze 29, tj. 11 %. Ve Východoslovenském kraji ze 109 vzorků 23, tj. 21 %, v Severočeském ze 123 pouze 38, tj. 31 %, v Jihomoravském z 545 jen 239, tj. 44 %, v Západočeském ze 169 vzorků 87, tj. 51 % atd. Nedostatečná organizace při odběru vzorků se projevila v jejich celkovém zastoupení v užší soutěži. Celkem bylo do užší soutěže zařazeno 127 vzorků, tj. o 45 vzorků méně než v roce 1960. Z toho jen 86 vzorků dosáhlo v krajské soutěži požadovaného limitu 80 bodů. Soutěžní komise proto dodatečně rozhodla ponechat v soutěži i vzorky, které dosáhly minimálně 75 bodů.

České kraje byly v užší soutěži zastoupeny 100 vzorky, tj. 78,73 % a Slovenské 27 vzorky, tj. 21,26 procenta (tabulka 3).

Tabulka 3

Zastoupení vzorků v užší soutěži z jednotlivých krajů

Kraj	Počet vzorků	% z celkového počtu
Středočeský	3	2,36
Jihočeský	—	—
Západočeský	5	3,94
Severočeský	—	—
Východočeský	—	—
Jihomoravský	75	59,05
Severomoravský	17	13,38
Západoslovenský	17	13,38
Středoslovenský	7	5,51
Východoslovenský	3	2,36

Z jednotlivých odrůd byl v užší soutěži zastoupen nejvyšším počtem vzorků Valtický 57, tj. 44,88 %. Dále následoval Slovenský dunajský trh s 32 vzorky, tj. 25,20 % a Slovenský 802 s 13 vzorky, tj. 10,24 procenta (tabulka 4).

Tabulka 4

Odrůdové zastoupení vzorků v užší soutěži

O d r ů d a	Počet vzorků	% z celkového počtu
Valtický	57	44,88
Slovenský dunajský trh	32	25,20
Slovenský 802	13	10,24
Čelchovický hanácký	8	6,30
Ekonom	6	4,72
Branišovský C	3	2,36
Opavský	2	1,57
Semčický hospodářský	2	1,57
Hanácký Kargyn	1	0,79
Nevodvorský hanácký	1	0,79
Slovenský jemný	1	0,79
Výnosy	1	0,79

Hodnocení podle hektarových výnosů

Dosažené hektarové výnosy jsou ve srovnání s rokem 1960 pro méně příznivé povětrnostní podmínky během vegetačního období poněkud nižší. Celostátní průměrný ha výnos sladovnického ječmene je 22,8 q/ha, tj. o 1,9 q/ha méně než v r. 1960.

U účastníků soutěže bylo dosaženo průměrného hektarového výnosu 33,37 q/ha. Ve srovnání s celostátním průměrem je to výnos o 10,57 q/ha vyšší, avšak oproti roku 1960 o 3q/ha nižší. Z hodnocení hektarových výnosů vyplývá, že výše dosahovaných hektarových výnosů v jednotlivých krajích je přímo úměrná celkovému počtu přihlášených účastníků v soutěži. Tak např. v roce 1960 byl nejvyšší počet soutěžících v kraji Západoslovenském, Středočeském a Jihomoravském. Dosažený průměrný hektarový výnos těchto krajů činil 27,7 q/ha, tj. oproti celostátnímu průměru o 3 q/ha více. V krajích, kde

soutěži není věnována doposud dostatečná pozornost, zůstávají výnosy hluboko pod celostátním průměrem (Východoslovenský, Středoslovenský). Uvedená tendence byla prokázána i v roce 1961, kdy bylo dosaženo nejvyššího průměrného hektarového výnosu v kraji Jihomoravském 26,7 q/ha, který měl zároveň nejvyšší počet pěstitelů sladovnického ječmene zapojených v soutěži. Znamená to tedy, že socialistická soutěž na úseku pěstování sladovnického ječmene své poslání plní a že se značnou měrou podílí na dosažených hektarových výnosech.

Příčinu nižších výnosů v roce 1961 možno spatřovat zejména v deštivém a chladném počasí v době květu sladovnického ječmene, které způsobilo velmi nízkou klíčivost pylu a proto nižší počet zrn v klasech. Rovněž silnější výskyt padlí a v některých oblastech nouzové dozrávání, zejména u polehlých porostů, způsobilo snížení absolutní váhy zrna, a tím i snížení výnosu.

Z jednotlivých odrůd zastoupených větším počtem vzorků dosáhl nejvyššího výnosu obdobně jako v roce 1960 Valtický 34,84 q/ha.

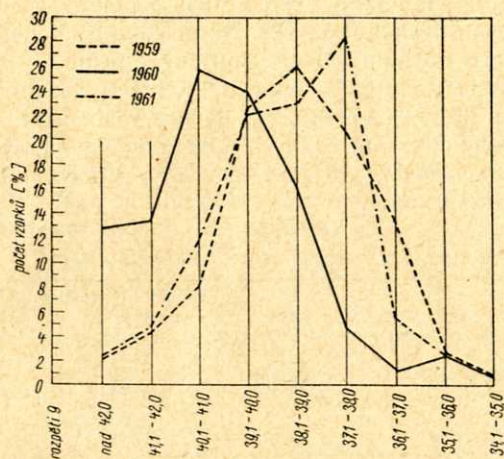
Ve výrobním typu kukuřičném bylo dosaženo nejvyššího hektarového výnosu v JRD Holíč ze Západoslovenského kraje okres Senica u odrůdy Slovenský 802 45,87 q/ha na ploše 25,20 ha. Ve výrobním typu řepařském ve Výzkumném ústavu řepařském Semčice, kraj Středočeský okres Mladá Boleslav u odrůdy Semčický hospodářský 46,10 q/ha na ploše 14,16 ha a v bramborářském v JZD Dehtín, kraj Západočeský okres Klatovy 43,73 q/ha u odrůdy Valtický na 15 ha. Přehled prvních pěti pěstitelů s nejvyšším hektarovým výnosem v jednotlivých výrobních typech je uveden v tabulce 5.

Umístění účastníků ve výnosové soutěži

Tabulka 5

Pořadí	Pěstitel	Kraj, okres	Odrůda	Výměra ha	Výnos q/ha	Umístění v jakost. soutěži
Výrobní typ kukuřičný						
			Požadovaný výnosový limit 30 q/ha			
1	JRD Holíč	Západoslovenský Senica	Slovenský 802	25,20	45,87	10
2	JRD Vráble	Západoslovenský Nitra	Slovenský 802	36,00	37,80	46
3	JRD Vráble	Západoslovenský Nitra	Slovenský dunajský trh	45,00	37,30	18
4	JZD Šanov	Jihomoravský Znojmo	Valtický	10,00	36,40	63
5	JRD Dolná Krupá	Západoslovenský Trnava	Valtický	24,36	36,00	22
Výrobní typ řepařský						
			Požadovaný výnosový limit 34 q/ha			
1	VÚR Semčice	Středočeský Mladá Boleslav	Semčický hospodářský	14,16	46,10	82
2	JZD Modřice	Jihomoravský Brno-venkov	Branišovický C	11,00	43,00	77
3	JZD Koryčany	Jihomoravský Kroměříž	Valtický	10,00	41,05	78
4	JZD Troubky	Severomoravský Přerov	Ekonom	20,00	39,30	73
5	JZD Výšovice	Jihomoravský Prostějov	Valtický	17,19	39,20	56
Výrobní typ bramborářský						
			Požadovaný výnosový limit 27 q/ha			
1	JZD Dehtín	Západočeský Klatovy	Valtický	15,00	43,73	105
2	JZD Olbmramkostel	Jihomoravský Znojmo	Slovenský dunajský trh	10,16	42,96	20
3	JZD Janovice nad Úhlavou	Západočeský Klatovy	Hanácký Kargyn	13,03	41,86	13
4	JZD Stupešice	Jihomoravský Znojmo	Valtický	10,00	40,50	37
5	JZD Přeskače	Jihomoravský Znojmo	Valtický	28,00	39,50	16

Obr. 1. Absolutní váha — početní zastoupení vzorků v jednotlivých skupinách

Tabulka 6

Průměrné výnosy účastníků užití soutěže v jednotlivých letech

	Výnos zrna v q/ha		
	1961	1960	1959
Čechy	38,14	35,61	33,27
Morava	33,87	38,47	30,26
Slovensko	30,82	35,38	27,90
Celkový průměr	33,37	36,38	30,63

Absolutní váha v sušině

Celkový průměr činil 38,79 g. Maximum 45,5 g. minimum 35,2 g. Oproti minulému ročníku vykazuje absolutní váha snížení v průměru o 1,39 g, tj. o 3,5 %. Z jednotlivých odrůd zastoupených vyšším počtem vzorků dosáhl nejvyšší absolutní váhy Slovenský dunajský trh v průměru 39,21 g a Valtický 39,16 g. Největší počet vzorků byl zastoupen ve skupině s rozpětím 37,1—38 g, 28,35 %. Větším počtem vzorků byla také zastoupena skupina 38,1 až 39 g, 22,83 % a 39,1 až 40 g, 22,05 %. 72,23 % vzorků vykazovalo absolutní váhu 37,1 až 40 g (graf na obr. 1).

Tabulka 7

Dosažené hodnoty absolutní váhy v jednotlivých letech

	Absolutní váha v g		
	1961	1960	1959
Čechy	38,32	40,52	39,17
Morava	38,71	39,88	38,46
Slovensko	39,18	39,96	37,99
Celkový průměr	38,78	40,17	38,57

Hektolitrová váha

Ječmeny v r. 1961 dosahovaly v průměru o 0,5 kg vyšší hektolitrové váhy než v roce minulém. Nejvyšší hektolitrovou váhou se vyznačovaly ječmeny z Jihomoravského kraje 73,06 kg a ze Středoslovenského kraje 72,98 kg. U odrůd zastoupených větším počtem vzorků dosáhl nejvyššího průměru Slovenský 802 73,17 kg a Valtický 72,91 kg. Hektolitrová váha se ponejvíce pohybovala v rozpětí 70,1 až 73 kg, kterou dosáhlo 46,46 % vzorků a dále v rozpětí 73,1 až 75 se 40,94 % vzorků (graf na obr. 2 a tabulka 8).

Tabulka 8

Dosažené hodnoty hektolitrové váhy v jednotlivých letech

	Hektolitrová váha kg		
	1961	1960	1959
Čechy	71,75	72,69	72,85
Morava	72,91	70,51	70,38
Slovensko	72,77	73,54	71,65
Celkový průměr	72,87	72,32	71,06

Vyrovnanost

U vyrovnanosti zrna dosáhl celkový průměr hodnoty 91,63 %, tj. o 3,26 % méně než v roce 1960. Méně vyrovnané byly ječmeny ze Západoslovenského kraje (90,02 %). Z jednotlivých odrůd měl nejvyrovnanější zrna Čelechovický hanácký 92,06 procenta a Valtický 92,00 %. Vyrovnanost nad 90 % dosáhlo celkem 62,99 % vzorků, tj. o 28,29 % vzorků méně než v roce 1960 (tabulka 9 a 10).

Tabulka 9

Dosažené hodnoty vyrovnanosti zrna v jednotlivých letech

	Vyrovnanost %		
	1961	1960	1959
Čechy	95,93	94,61	94,89
Morava	91,42	94,63	92,25
Slovensko	91,10	95,77	83,17
Celkový průměr	91,63	94,89	92,24

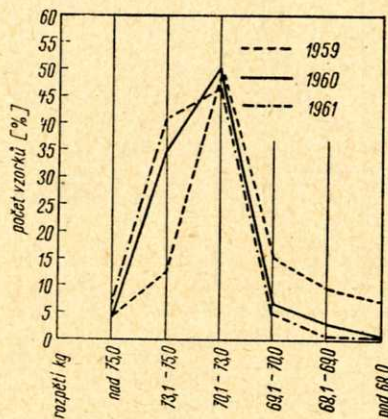
Tabulka 10

Početní zastoupení vzorků v jednotlivých skupinách vyrovnanosti

Rozpětí %	Počet vzorků v %		
	1961	1960	1959
nad 90	62,99	91,28	72,73
80 až 90	37,01	8,72	20,82
pod 80	—	—	6,64

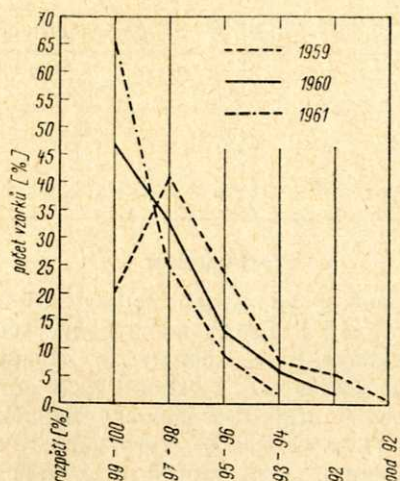
Moučnatost

Dosažený celkový průměr 96,88 % je ve srovnání s minulým rokem o 8,45 % vyšší. Vzorky s nejvyšší moučnatostí byly z kraje Severomoravského (98,47 procenta) a Západoslovenského (98,21 %). Z jednotlivých odrůd měl nejvyšší průměrnou hodnotu Slovenský 802 97,86 %, Valtický 96,83 % a Slovenský dunajský trh 96,81 %. Ve skupině s moučnatostí nad 90 % bylo zastoupeno 98,42 % vzorků (tabulka 11 a 12).

Obr. 2. Hektolitrová váha — početní zastoupení vzorků v jednotlivých skupinách

Obr. 3. Klíčivá energie — početní zastoupení vzorků v jednotlivých skupinách

Tabulka 11
Dosažené hodnoty moučnatosti v jednotlivých letech

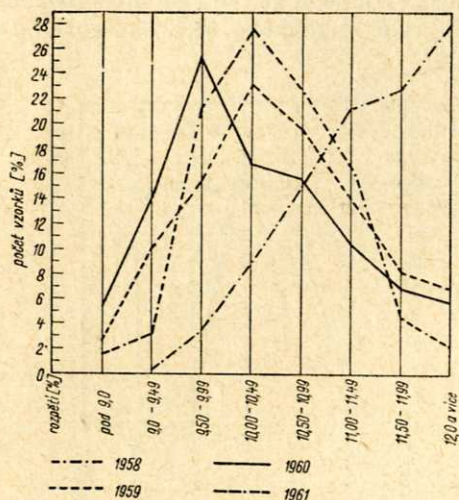
	Moučnatost %		
	1961	1960	1959
Čechy	93,82	78,06	85,80
Morava	97,04	96,50	94,02
Slovensko	97,26	94,96	95,04
Celkový průměr	96,88	88,43	92,39

Tabulka 12
Početní zastoupení vzorků v jednotlivých skupinách moučnatosti

Rozpětí %	Počet vzorků %		
	1961	1960	1959
nad 90	98,42	64,53	74,82
80 až 90	1,58	16,28	17,83
pod 80	—	19,19	7,34

Klíčivá energie a klíčivost

U klíčivé energie bylo zaznamenáno zvýšení oproti minulému roku v průměru o 0,7 % a u klíčivosti o 0,5 %. Vysokou energií klíčivosti se vyznačovaly zejména ječmeny z Jihomoravského kraje, které dosáhly hodnoty 99,14 %. Nejnižší průměr

Obr. 4. Dusíkaté látky — početní zastoupení vzorků v jednotlivých skupinách

měly obdobně jako v roce 1960 ječmeny z kraje Severomoravského 96,58 %. Nejpříznivějších hodnot klíčivosti dosáhla odrůda Valtický v průměru 99,68 procent. 99 až 100 % energii klíčivosti dosahovalo celkem 65,35 % vzorků, což je nejvyšší počet jaký byl během trvání soutěže zaznamenán (graf na obr. 3 a tabulka 13). 99 až 100 % klíčivost byla u 77,16 % vzorků.

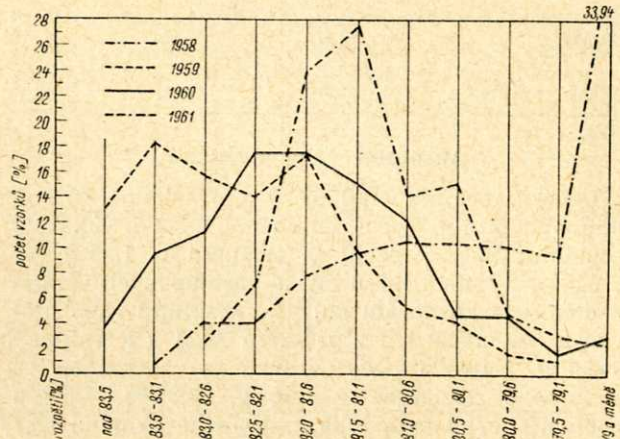
Tabulka 13

Dosažené hodnoty energie klíčivosti v jednotlivých letech

	Energie klíčivosti %		
	1961	1960	1959
Čechy	98,37	98,21	96,9
Morava	98,87	97,30	96,7
Slovensko	98,07	97,90	96,7
Celkový průměr	98,52	97,82	96,8

Dusíkaté látky (N×6,25)

Obsah dusíkatých látek kolísal v rozpětí od 8,7 do 12,6 %. Dosažený průměr 10,44 % je oproti roku 1960 o 0,11 vyšší. Nejpříznivějších hodnot bylo dosaženo v kraji Západoslovenském 10,19 % a Jihomoravském 10,36 % (Středočeský kraj nebyl při

Obr. 5. Extrakt — početní zastoupení vzorků v jednotlivých skupinách

hodnocení brán v úvahu pro malý počet vzorků). Z jednotlivých odrůd s vyšším počtem vzorků dosáhl nejnižšího průměrného obsahu N-látek Slovenský 802 10,25 % a Slovenský dunajský trh 10,30 procenta. Poměrně vysoký obsah vykazoval Čelechovický hanácký 11,07 %. Nejnižší obsah 8,7 % byl zjištěn u vzorku z JRD Vráble, okres Nitra u odrůdy Slovenský dunajský trh. Vyšší obsah dusíkatých látek v zrně sladovnického ječmene v roce 1961 je zřetelně patrný z grafu na obr. 4. Zatímco v r. 1960 vykazovalo 44,18 % vzorků obsah N-látek nižší než 10 %, v roce 1961 jen 25,98 % vzorků,

Tabulka 14

Obsah dusíkatých látek v jednotlivých letech

	Obsah dusíkatých látek %		
	1961	1960	1959
Čechy	10,30	10,78	10,42
Morava	10,44	10,15	10,49
Slovensko	10,47	9,82	10,85
Celkový průměr	10,44	10,33	10,52

Extrakt v sušině sladu

Obsah extraktu byl oproti roku 1960 v celkovém průměru o 0,58 % nižší a kolísal v rozpětí od 78,5 do 82,8 %. Nejnižšího průměru dosáhly ječmeny ze Středoslovenského kraje 79,95 %. Naopak nejvyšší extraktivnost vykazovaly ječmeny z Jihomoravského kraje, kde bylo dosaženo celkového průměru 81,33 %. Z jednotlivých odrůd měl nejvyšší extraktivnost obdobně jako v roce 1960 Valtický 81,44 %. Oproti roku 1960 je to však hodnota téměř o 1 % nižší (0,9 %). Celkem vykazovalo 89,76 % vzorků extraktivnost nad 80 % (tabulka 15 a graf na obr. 5). Nejvyšší extraktivnosti dosáhl vzorek z JZD Přeskáče, okres Znojmo u odrůdy Valtický 82,8 %.

Tabulka 15

Dosažené hodnoty extraktu v jednotlivých letech

	Extrakt v sušině sladu		
	1961	1960	1959
Čechy	80,51	81,08	82,04
Morava	81,23	82,27	82,62
Slovensko	80,67	81,87	81,52
Celkový průměr	81,09	81,67	82,37

Jemnost pluchy

Při hodnocení jemnosti pluchy vykazovalo 39,37 procent vzorků pluchu jemnou a 60,63 % středně jemnou.

Barva pluchy

Barva pluchy byla u 28,35 % vzorků klasifikována jako velmi dobrá a u 71,65 % jako dobrá.

Tvar zrna a typová vyrovnanost

Tvar zrna byl hodnocen u 81,10 % jako velmi dobrý a u 18,90 % jako dobrý.

Celkový vzhled

23,62 % vzorků mělo celkový vzhled velmi dobrý,

70,08 % dobrý a 6,30 % průměrný. Nejvyššího subjektivního hodnocení dosáhl vzorek č. 111 z JRD Holíč okres Senica u odrůdy Slovenský dunajský trh a vzorek č. 118 z JRD Pavlice okres Trnava u odrůdy Valtický. Uvedené vzorky dosáhly z 21 možných bodů 20.

Absolutním vítězem soutěže se stal vzorek č. 21 z JZD Zaječí okres Břeclav, kraj Jihomoravský s odrůdou Valtický. Vzorek dosáhl ze 100 možných bodů 93,50 a vykazoval u jednotlivých znaků tyto hodnoty:

absolutní váha	39,1 g
hektolitrová váha	71,5 kg
vyrovnanost zrna	99,1 %
moučnatost	99,0 %
klíčivá energie	100,0 %
klíčivost	100,0 %
obsah dusíkatých látek	9,9 %
extrakt	81,5 %

Vítězi byla udělena peněžitá odměna ve výši 10 000 Kčs.

Tabulka 18

Přehled umístění prvních 10 vzorků sladovnického ječmene ročníku 1961

Čís. poř.	Vzorek číslo	Pěstitel	Odrůda	Celk. počet dosaž. bodů	Okres	Kraj
1	21	JZD Zaječí	Valtický	93,50	Břeclav	Jihomoravský
2	47	JZD Dětkovice	Valtický	92,75	Vyškov	Jihomoravský
3	71	JZD jezeřany Maršovice	Valtický	91,50	Znojmo	Jihomoravský
4	22	JZD Strážovice	Valtický	91,25	Hodonín	Jihomoravský
5	12	JZD Drásov	Valtický	91,25	Brno-venkov	Jihomoravský
6	69	JZD Horní Kounice	Valtický	90,75	Znojmo	Jihomoravský
7	18	JZD Kobyli	Valtický	90,50	Břeclav	Jihomoravský
8	3	JZD Úherce	Slovenský dunaj. trh	90,25	Mladá Boleslav	Středočeský
9	19	JZD Lednice	Valtický	89,75	Břeclav	Jihomoravský
10	111	JRD Holíč	Slovenský 802	89,25	Senica	Západoslovenský

Tabulka 16

Průměrné hodnoty soutěžních vzorků jednotlivých odrůd 1961

odrůda jarního ječmene	Počet vzorků	Výnos q/ha	Absol. váha g	Hektol. váha kg	Vyrovnanost %	Moučnatost %	Klíčivá energie %	Klíčivost %	Extrakt %	Obsah N látek %
Valtický	57	34,84	39,16	72,91	92,00	96,83	98,85	99,68	81,44	10,44
Slovenský dunajský trh	32	31,54	39,21	72,68	90,95	96,81	98,37	98,96	80,95	10,30
Slovenský 802	13	31,38	38,22	73,17	89,81	97,86	98,23	98,69	80,69	10,25
Čelechovický han.	8	31,04	37,12	72,30	92,06	96,75	98,12	98,62	80,68	11,07
Ekonom	6	34,58	37,18	72,78	91,40	96,05	98,16	98,83	80,53	10,38
Braníšovický C	3	38,50	37,96	72,50	89,86	97,00	99,33	99,66	81,10	10,90
Cpavský	2	32,00	38,30	74,20	89,80	98,00	97,50	98,00	79,40	12,10
Semčický hospodářský	2	40,75	36,25	74,20	98,25	94,50	98,50	99,00	80,70	9,35
Hanácký Kargyn	1	41,86	38,50	71,10	96,10	94,40	99,00	99,00	81,20	10,00
Novodvorský hanácký	1	30,50	38,60	73,20	98,70	98,00	95,00	98,00	81,00	11,10
Slovenský jemný	1	—	40,80	73,30	94,90	97,00	97,00	99,00	80,80	10,60
Výnosný	1	27,00	40,90	68,20	95,50	99,00	98,00	99,00	81,40	9,70
Celkový průměr	127	33,37	38,78	72,82	91,63	96,88	98,52	99,07	81,09	10,44

Průměrné hodnoty soutěžních vzorků v jednotlivých krajích 1961

Tabulka 17

K r a j	Počet vzorků	Výnos q/ha	Absolutní váha g	Hektol. váha kg	Vyrovnanost %	Moučnatost %	Klíčivá energie %	Klíčivost %	Extrakt %	Obsah N látek %
Středočeský	3	38,03	36,66	72,90	98,60	94,66	99,00	99,33	80,86	9,50
Západočeský	5	38,21	39,32	71,93	94,34	93,32	98,00	98,60	80,30	10,78
P r ů m ě r		33,14	38,32	71,75	95,93	93,82	98,37	98,87	80,51	10,30
Jihomoravský	75	34,26	38,82	73,09	91,39	96,72	99,14	99,58	81,33	10,38
Severomoravský	17	31,53	38,22	72,29	91,54	98,47	98,58	97,41	80,97	10,80
P r ů m ě r		33,67	38,71	72,91	91,42	97,04	98,67	99,18	81,26	10,44
Západoslovenský	17	32,93	38,21	72,63	90,02	98,21	98,11	98,70	81,02	10,19
Středoslovenský	7	27,12	40,41	72,98	91,42	96,22	98,00	98,85	79,95	10,92
Východoslovenský	3	29,00	41,80	73,13	96,46	94,33	98,00	98,66	80,36	11,00
P r ů m ě r	127	30,82	39,18	72,77	91,10	97,26	98,07	98,74	80,67	10,47
Celkový průměr		33,37	38,78	72,82	91,63	96,88	98,52	99,07	81,09	10,44

Závěr

Méně příznivé povětrnostní podmínky během vegetačního období v roce 1961 způsobily podstatné snížení výnosů i jakosti sladovnických ječmenů. Brzký nástup jarního počasí a včasná setba vytvořily předpoklad pro tvorbu vysokých výnosů, avšak deštivé a poměrně chladné počasí v době květu ječmene způsobilo nejen předčasné polehnutí porostu, nýbrž i špatnou klíčivost pylu, a v důsledku

Tabulka 19

	1961	1960	Rozdíl ±
Výnos zrna q/ha	33,37	36,38	- 3
Absolutní váha g	38,78	40,17	- 1,39
Hektol. váha kg	72,82	72,32	+ 0,50
Vyrovnanost %	91,63	94,89	- 3,26
Moučnatost %	96,88	88,43	+ 8,45
Klíčivá energie	98,52	97,82	+ 0,70
Klíčivost %	99,07	98,56	+ 0,51
Dusíkaté látky %	10,44	10,34	+ 0,11
Extrakt %	81,09	81,67	- 0,58

toho i nižší počet zrn v klasech. Nouzovým dozráváním, zejména u polehlých porostů, se snížila absolutní váha zrna, zvýšil se obsah dusíkatých

látek a snížila extraktivnost zrna. U jednotlivých hodnocených znaků bylo dosaženo průměrných hodnot uvedených v tabulce 19.

Vyšší ha výnosy a rovněž i vyšší hodnoty jakostních znaků zejména v krajích, kde ječmenářská soutěž již pevně zapustila své kořeny a zvýšená poptávka po našich ječmenech v zahraničí nás přesvědčily o významu této soutěže pro naše ječmenářství. Bylo by proto nesprávné ochabnout v započaté průkopnické práci. Bude naopak třeba vyvinout ještě mnohem větší úsilí na tomto úseku. Bude třeba, aby ještě větší počet pěstitelů sladovnického ječmene se zapojil do soutěže, věnoval ještě větší péči přípravě pozemků, výběru vhodných odrůd, hnojení a ošetřování a aby soutěž podpořily všechny složky zainteresované na produkci kvalitního sladovnického ječmene. Je si třeba uvědomit, že jedině společným úsilím se nám podaří udržet na zahraničních trzích světové prvenství.

*) Podrobné výsledky budou uveřejněny ve zvláštní brožůře vydané VÚO v Kroměříži a Obchodními sladovnicemi v Prostějově, která bude zájemcům na požádání zaslána.

Došlo do redakce 11. 4. 1962

ОЦЕНКА РЕЗУЛЬТАТОВ ОБЩЕ-ГОСУДАРСТВЕННОГО СОРЕВНОВАНИЯ ЗА ВЫСОКОЕ КАЧЕСТВО ПИВОВАРЕННОГО ЯЧМЕНЯ ДОСТИГНУТЫХ В 1961 г.

Автор обработал в статье результаты достигнутые в 1961 году в общегосударственном соревновании за высокое качество пивоваренного ячменя. Оценка ячменя производится как по критериям сельскохозяйственным, так и химико-аналитическим, ввиду важного значения, какое имеет состав зерна для солодовен и пивоваренных заводов. Отмечается выдающееся качество чехословацкого пивоваренного ячменя, пользующегося всемирной известностью и подчеркивается положительное влияние соревнования на урожай и качество зерна. В районах принимающих систематически участие в соревнованиях урожай и качество выше чем в остальных.

AUSWERTUNG DES BRAUGERSTENWETTBEWERBES JAHRGANG 1961

Der Autor bewertet die Ergebnisse des Braugerstenwettbewerbes Jahrgang 1961 vom landwirtschaftlichen und analytischen Standpunkt. Für die Brau- und Malzindustrie sind vor Allem die Analysenergebnisse von grosser Bedeutung. Es wird auf die brautechnischen Vorteile der tschechoslowakischen edlen Braugersten hingewiesen, sowie auch auf die höheren Erträge und besseren analytischen Werte der Gerste in den Bezirken, wo der Gerstenbauerwettbewerb feste Wurzel gefasst hat.

BREWING BARLEY COMPETITION IN 1961, ITS RESULTS AND THEIR EVALUATION

The article deals with the results of the brewing barley competition and evaluates the results achieved in 1961, applying both agricultural and chemical criteria and taking therefore in consideration the composition of various sorts as an important factor. The author underlines the advantages of Czechoslovak varieties, enjoying excellent reputation with brewers, and shows, how the competition contributes to higher yields and better quality of barley. Districts taking part in the competition have generally substantially better results than abstaining ones.